

გამოდის 1993 წლის მარტიდან
2000 წლის მარტიდან გამოდის თვეში ორჯერ
გაზეთის ელექტრონული ვერსია ინტერნეტში:
WWW.opentext.ge/menora

מְנוֹרָה

კიბი არის ბრძენი? ის, კიბი ქამბედი კიბი თაჭიხი ხელი დაუფლია. კიბი არის ადამიანისაც ან ხელისაც. კიბი არის გაფასებული? ის, კიბი ხელი არის გადასახლი. კიბი კიბი ვნებას მოთავსებ. კიბი არის მდიდარი? ის,

ფირქე ავთა სამართლის.

ებრაული გაზეთი
საქართველოში
MENORA
JEWISH NEWSPAPER
IN GEORGIA

"מְנוֹרָה"
עתון יהוד'
בגאורגיה

„МЕНОРА“
ЕВРЕЙСКАЯ ГАЗЕТА
В ГРУЗИИ

0360ს
(სოსანი)
15-30
№12 (276)
(5768 ჭელი)
2008 ჭელი
ვასი 50 თათრი

מְנוֹרָה

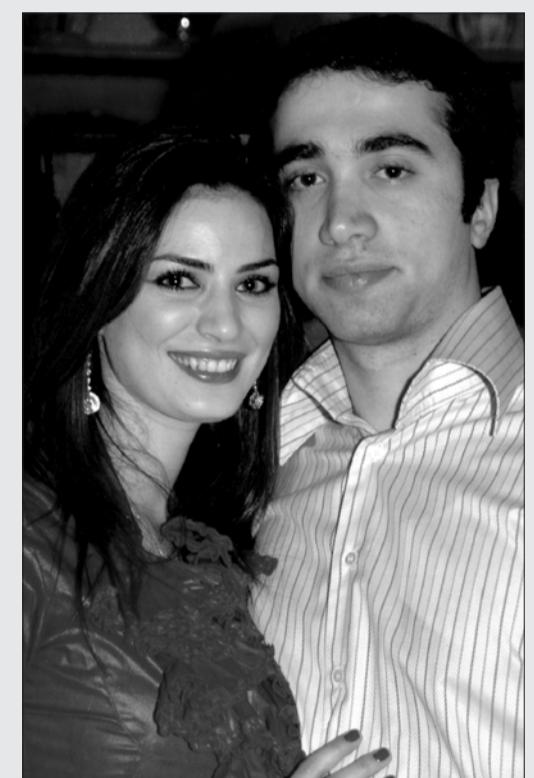
იტალიის პრეზიდენტი ტაშ უკრავს ერთველ ეპრაც კომპოზიტორს

ამ ერთი თვის წინათ აღინიშნა ისრაელის სახელმწიფოებრიობის აღდგენის 60 წლისთავი. ამ მეტად მნიშვნელოვან თარიღს მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყანაში საინტერერესო ღონისძიებები მიეძღვნა. ამათგან გამოირჩეული გახლდათ იტალიაში ჩატარებული ისრაელის საოპერო ხელოვნების მილენვათა დემონსტრაცია — ისრაელმა ამ ძალიან საპასუხისმგებლო მისის შესრულება ქართველი ებრაელი კომპოზიტორის თანამდებობის მიერთოდა. თელ-ავივის თელ-ავივის თეატრში მაყურებელი წარუდგინა იოსებ ბარდანაშვილის თერა „ათასწლეულის მიჯნაზე“, რომელიც ჩინებული თანამედროვე ისრაელელი პროზაიკოსის ალეფბერ იოშუას რომანის მიხედვით დაწერილ ლიპრეტოზე შექმნა კომპოზიტორმა. ეს თერა ამ სამიოდე წლის წინ დაიდგა თელ-ავივის საოპერო თეატრში და მაყურებლის, თეატრალური კრიტიკის დიდი მოწონება პოვა.

რომში ისრაელის საოპერო მოღვაწეთა 250 კაციანი დელეგაცია — მომლერალი, მუსიკოს-შემსრულებელი მოერის ავტორი — ს. ბარდანაშვილი ჩავიდა.

სპექტაკლზე მოვიდნენ იტალიის პრეზიდენტი სილვიო ბერლუსკონი, ხელისუფლების წარმომადგენლები, იტალიის ხელოვნების მოღვაწენი. იოსებ ბარდანაშვილის მოერამ, ისრაელელ მომლერალთა, მუსიკოსთა საშემსრულებელო დონემ მასპინძელთა მოწონება, მაღალი შეფასება დაიმსახურა.

მორანი
და გაბი
ქალების
კულტურა
და კულტ
კუსურები
ბერნიერ
ცხოვრებას!

დიდებული მეატვრის მეირ ფიჩესძის გამარჯვება

უძველეს იაფოში, ერთობ პრესტიულ საგამოფენო დარბაზში დღეს შეგიძლიათ შეხვდეთ და ესაუბროთ ისრაელის პოლიტიკური წრეების, ბიზნესის, თუ კულტურის სფეროს ისეთ წარმომადგენლებს, რომელთა მოხელება, გნებავთ, სატელეფონო საუბარი, ერთობ პრობლემური საკითხი გახლავთ. საქმე იმაშია, რომ ორიოდ კვირაა აქ გამოფენილია ისრაელში ერთობ აღიარებული მხატვრის მეირ ფიჩესძის ნამუშევრები.

ამ მხატვარმა ისრაელში ჯერ კიდევ 80-იან წლებში გაითქვასახელითავისიერთობ საინტერესო, განსხვავებული ფერწერული აზროვნებით. მისი თვალით დანახული სამყარო გიზი აზლოა რეალობასთან და ამავე დროს, ამაღლებულიცაა. იგი ხატავს ქართველ ებრაელ-

ობას, თუ იყენებს ფოტოგრაფიას, ყველა შემთხვევაში რეალისტ მხატვრად გვევლინება. მის მიერ დანახული, აღქმული, ტილოზე გადმოტანილი ქართველი ებრაელობა შემოქმედებითად იმდენად დამაჯერებელია, რომ უკვე არა მხოლოდ ერთი მხატვრის ჩინებული შემოქმედების ნაყოფია, არამედ ისტორიულმხატვრული დოკუმენტად გვევლინება. დიახ, მეირ ფიჩესძემ ტილოზე შემოგვიანასა სამყარო, რომელიც ქრება, სამყარო, რომელსაც დღეს ვერსად ვერ მოხელთებ — ეს არის საქართველოს ამა თუ იმ პროვინციის ებრაელობის სახეები, ყოფა. აქ შესაძლოა სიტყვა პროვინცია ერთობ პირობითი იყოს, რადგან 60-70-იანი წლების საქართველოს ებრაელობის ყოფა დედაქალაქსა, თუ პროვინ-

ციებში დიდად არ განსხვავდებოდა. პროვინცია ავსებდა დედაქალაქს და თავისი სამყაროც მოჰკონდა თან.

მის ნახატებში ინტერესით შეცემერითიმას, რაც ჩვენთვის გუშინდელი დღედადიდებული ხელოვნებაა, არაქართველი ებრაელობისათვის კი უცნობი, სრულიად უცნობი სამყარო.

კიდევ ერთი გარემოება, რომელიც მეირ ფიჩესძის ფერწერას, ექსპლიკაციებს გამოარჩევს თანამედროვე მხატვრობის ამ უზარმაზარ იმპერიაში — იშვიათად გვინახავს მხატვარი, რომელიც ესოდენ განსხვავებულია თავისივე თავისგან, ფიჩესძე თავის თავში რამდენიმე თაობას, შემოქმედებით ესთეტიკას მოიცავს. ეს მას არა მხოლოდ მრავალფეროვანს ხდის, არამედ ფიქრადაც განგყობს.

ମର୍ଦ୍ଦ ଉନ୍ନତି

რუპენ ენოზი (ენაქაგვილი)

1988-1989 წლებში საქართველოში მიმდინარე ამოვლენების გაფურიტა ქართულსა და ცაცხლულ საზოგადო მასში დაიწყო

ქართველთა ეროვნული
თვითმმართვალობა

როგორც უკვე მიყუთითეთ, ცენტრალურ პრესაში გამოქვეყნებული სტატიები, რომლებშიც სხვადასხვა ეთნიკური ჯგუფი ცალ-ცალკე ერებად იყო გამოცხადებული (ეს ტერმინოლოგია ფართოდ გამოიყენებოდა საბჭოთა კავშირში: მასვე ვიყენებთ წინამდებარე ნაშრომში, რათა ზუსტად გადმოვცეთ ავტორთა განზრახვა), ინკვეტა და კვლავაც ინკვეტს სერიოზულ შეძლოთებას საქართველოში. ეს მიზნევა ქართველთა ეროვნული მთლიანობის ხელყოფად.

ამიტომ იყო, რომ ე. ზეიმალის სტატიამ „რას მეტყველებენ ციფრები?“ 19 გამოიწვა მეაც-რი რეაქცია. ზეიმალი წერდა, რომ „ქართველებმა მიიღოთ ეს მეგრელები... და სვანები. მიუხედავად იმისა, რომ მათ აქვთ თავიანთი ეროვნული ენები, მათ წართმეული აქვთ ამ ენების სწავლის უფლება. მათ არა აქვთ გაზეოთები, ნიგნები, რადიოგადაცემები. პირადობის დამადასტურებელ მოწმობებში გაკეთებული ჩანაწერი არ შეესაბამება მათ ეროვნულობას, ქართველები კი არ მიიჩნევენ მათ თავისიანებად.“

პირველი, ვინც უპასუბა ამ პრობლემურ სტატიას, იყო ტარი-ელ ჭანტურია, რომელმაც განაცხადა, რომ „ქართველი ხალხისათვის ეს მთელი ერის შეურაცხყოფაა, როდესაც საბჭოთა გაზიეთის ფურცლებზე ამგვარ უხამსობას წაი-

კითხავს.“ 20 ზეიმალის მოსახრებათა სანინაალდეგოდ ჭანტურია შენიშნავდა, რომ „არაფერი არ უნდა იცოდე კაცმა საქართველოს შესახებ, სხვადასხვა ერის წარმომადგენლებად რომ ჩათვალოს ქართველი, მეგრელი და სვანი.“ მხატვრულ ლიტერატურასა და სამეცნიერო მონაცემებზე დაყრდნობით, ყველა ქართული ეთნიკური ჯგუფის, მათ შორის მეგრელებისა და სვანების, ერთიანობის წარმოჩენის შემდეგ ჭანტურია დაასკვნის: „გულუბრყვილო და საქმეში ჩაუხედავ მკითხველს, ვისზეც, საბოლოო ანგარიში, ე. ზეიმალის წერილია გაანგარიშებული, შესაძლოა მოეწვენოს, რომ იგი მცირერიცხოვანი ხალხების დასაცავადაა დაწერილი. მაგრამ სინამდვილეში იგი მიმართულია სწორედ მცირერიცხოვანი ხალხების, კერძოდ, მცირერიცხოვანი ქართველი ხალხის წინააღმდეგ.“ „სოვეტსკაია კულტურაში“ საპასუხო წერილი გამოაქვეყნა ქართველ მეცნიერთა ჯგუფმა 21, რომელმაც აღნიშნეს, რომ „ქართველი მეცნიერები, მწერლები, მთელი ჩვენი საზოგადოება ადელვებულია გაზეთ „სოვეტსკაია კულტურაში“ გამოქვეყნებული. ზეიმალის, ერთი შეხედვით, უხი-

ევსენიკოს სტატიის შემოკლებული ვარიანტი გამოქვეყნდა „სოვეტსკაია აბხაზიაში“ (191, 1988), სადაც იგივე განცხადები იყო უცვლელად დატოვებული. ამ შემთხვევამ უფრო გაამწვავა ქართულა-აფხაზურ ურთიერთობები არსებული დაძაბულობა.

କୁଣ୍ଡଳାଲୁଙ୍କ
ତୀର୍ଥାବେଶୀଳି
ଏକାବ୍ଲମ୍ବନ

ქართველები ამაყ-
ობდნენ თავიანთი
ნ ტერნაციონალიზმით,
ამით
განსაკუთრებულად
ლადგრძნობენთავს,
ბრალს სდებენ სხვა
ეგვიპტობის პრინცი-
ვაში. ამგვარი დარ-
ბოდა ცენტრალური
პროგრამა „ვზგლი-
რტაჟში (14.10.88),
ჰყავდა ვლადიმერ
ეპორტაჟი ეხებოდა
ლგაზრდას, რომელ-
და რუსი გოგონა,
როგორ აღყდგა წინ
მათს ქორნინებას.
ქებდა ერთაშორისი
სის საკითხს.

ის „ რეპორტაჟმა
იანება გამოიწვია
ი. „ზარია ვოსტკოვა-
ადემიკოსა ირაკლი
ა: „იმ ადამიანებ-
ნანახი არ ჰქონდა
გრამა, ყველაფერი
შესახებ სხვგიძისა-
კ გასული პარასკე-
ვამა განუჩრევლად
ალხი თბილისში,
ადაც მოხდა ეს

ვის, რომელსაც
მეგობარი ჰყავდა,
თ შემაშფოთებელი
შვენები, რომლებიც
გაკეთა, რომ
მძლავრობდა
უც და რომ ხალხებს
რობა უმინიშვნელო
აპაშიძე შეინიშავდა,
ეძლო სხვადასხვა
ადგენელთა შორის
მრავალი მაგალი-
ება, და აცხადებდა,
სატელევიზიო პრო-
ლობდნენ გაედვივე-
ბა ერქბას შორის,
ერითეია მათ მიმართ
დაცის ათას წარ-

დაცული ცდას ისა-
მონისის მხრიდან. ახლა,
გვარ, შეგვიძლია ვთქ-
უტოვის რონენტთა
ანაბად ზუსტი არ იყო
იქნებოდა, გვეთქ-
ღება არ არსებოდა),
ვის ისიც ნათელია,
რნალისტს, მიუხე-
რომ გამოცდილება
გამოუჩენია საკმაო
ნ ტაქტი, როდესაც
აშორისი ურთიერ-
ლიკატურ საკითხს.
დ, იგი ცუდად იყო
ელი: პროგრამაში
აცის დედა აცხადებ-
ზი მისი წინააღმდე-
ქორნინების მიმართ

იყო არა გოგონას ეროვნება არამედ მისი „შეუფერებელი“ წარმატებული. ეს აღნიშნული იყო „ზარია ვოსტოკაში“ აბაშიძის ნერილის შემდეგ გამოკვეყნებულ სტატიაში სადაც გაცხადებულ იქნა, რომ არ შემთხვევაში საქმე გვქონდა მიორ ალურობის და არა ეროვნულობის პრობლემასთან, და რომ „ცვეტოვს ჟქონდა უცნაური ცალმძროვი შეხედულება.“ ამ მასალაში ასევე აღნიშნული, რომ რედაქციანი მრავალი წერილი მიიღო შერეულ ქორწინებით შექმნილი ოჯახები დან, რომლებიც აკრიტიკებდნენ ტელეპროგრამას.

- ცენტრალურ მასშედიაში, „უპრიანია, გამოვყოთ თურქი-მესხების პრობლემა, 35 რომელიც განიხილა მოლჩანოვგა. როგორც „ზარია ვოსტოკას“ მონინავე წერილშია აღნიშნული, მან ინტერვიუ ჩამოართვა მესხებს, რომლებიც ჩამოსული იყვნენ მოსკოვში, იქ კი შეისმინეს მათი საჩივრები და მოთხოვნები. 36 მაგრამ რედაქტორი (და საერთოდ ხალხი) აცხადებდა, რომ პროგრამაში მოყვანილი ინფორმაცია არც დაუდასტურებიათ და არც უარყოფიათ ფაქტების საშუალებით. ამის გარეშე შეუძლებელი იყო პროგრამის ადეკვატურად შეფასება. ამგვარი ანალიზის არარსებობის გამო პროგრამა მიჩნეულ იქნა, როგორც „მიკერძოებული და პროვოკაციული.“ 37

შენიშვნები

- „ინგვასტია“, 1.12.88
 - „პრავდა“, 8.11.88
 - „ლიტერატურნაია გაზეტა“ 17.8.88
 - როდესაც ცენტრალურ მასშტაბით ვსაუბრობთ, ზოგჯერ აქ ვგულისხმობთ უცხოურ ხმებს („თავისუფლება“, „ამერიკის ხმა“ და ა.შ.) და ზოგიერთ უცხოურ ურნალ-გაზეთს. ქართული პრესა უცხოურ პრესას რესულის მოკავშირედ მიიჩნევდა და ხშირად სდებდა ბრალს ამ უკანასწერებს იმაში, რომ იგი ეყრდნობოდა უცხოურ მედიას.
 - „გუნდრუეკის კერვის გარეშე“ — „პრავდა“, 20.1.88
 - „ხელესტაკოვის ახალი მოგზაურობა“ — „ლიტერატურული საქართველო“, 26.2.88
 - „პრავდა“, 22.2.88
 - „ლიტერატურნაია გაზეტა“ 9.3.88
 - ამგვარ მოსაზრებებთან დაკავშირებით ყველა არყოფილა ერთ-სულოვანი. როგორც ციციშვილი თავად ამბობს. იმავე გაზეთში არის წერილი, რომელიც მას მისწერა ერთმა კიეველმა მუშამ, სადაც იგი ბრალს სდებს იმაში, რომ მას სურს, „რომ ჩამოაშოროს საქართველო ცენტრალურ მმართველობას“ („გავთავისუფლები ქველი მეთოდებისაგან“ — „ლიტერატურნაია გაზეტა“. 6.7.88). ამ წერილში აშკარად ჩანს ერთიანი სასკუ-ის მომხრეთა აზრი.
 - „ნუ პეყვები ცდუნებას“, „პრავდა“, 15.9.88
 - „ბუმბული და ფრთხები“, „ლიტერატურნაია გაზეტა“ 16.11.88
 - იქვე.
 - „ზარია ვისტოვა“ 7.9.88
 - „ლიტერატურული საქართველო“ 26.2.88
 - „ლიტერატურნაია გაზეტა“ 10.8.88
 - „პრავდა“ 13.2.88

17. იქვე.

18. კამათი „კომსომლსკაია პრავ-დაშიც“ გაგრძელდა. გამოქვეყნდა გამოხმაურებები, რომლებიც ემზადებოდნენ ან ეწინააღმდეგებოდნენ „მზითევის“ ავტორის. ასე მაგალითად, 5.2.88, 16.2.88, 18.5.88 ნომრებში დაბეჭდილ გამოხმაურებებში მკითხველებმა დაიკვეს ჟურნალისტის პოზიცია, მაშინ, როცა 14.2.88-ში გამოქვეყნდა პროფესორ დ. სტურუას სტატია „სერიოზულად ყველაზე ძნელის შესახებ...“ რომელშიც ავტორი ცდილობს ნარმარაჩინოს ქართული საზოგადოების ის ტეივილი და გაღიზიანება, რაც გამოიწვია „მზითევის“ პუბლიკაციამ (ეს არ იყო საუკეთესო საშუალება პრობლემის გადასაჭრელად, განსაკუთრებით „პერსტროკის“ სანაში). 18.5.88-ში გამოქვეყნებულ სტატიაში შეჯამდა დისკუსია და დაიკვეს ავტორი.

„სოვეტსკაია კულტურა“,
9.7.88
(დასასრული იქნება)

საქართველოს ეპრაცელობის ყოველდღიურობა

რომელ მუშაობას ეპრაცელი სახელი?

გვესაუბრება „ხესედ ელიაზუს“ ღირექტორი რაზო შათაშვილი

— ბატონო რეზო, გვიამბეთ როგორ
მუშაობს „ხესედ ელიაზუ“ ებრაული სახ-
ლის დახურვის შემდეგ დაროგორ ახერხ-
ებთ იმ პროგრამების განხორციელებას,
რომელიც ამ სახლში ტარდება?

— სანუბუარო იყო ეს ფატტი. ჩვენ
მივიღეთ განკარგულება იმის თაობაზე,
რომ ებრაული სახლი უნდა დაკეტილიყო.
ყველამ იცის ის ფაქტორი, რის გამოც
იყო „ჯოინთი“ შენუხებული, — რომ
შეიძლებოდა უსაფრთხოებასთან დაკავ-
შირებით ყოფილიყო შიში. ამ მიზეზის
გამო „ჯოინთმ“ მიიღო გადაწყვეტილება,
რომ ებრაული სახლი დროებით დაკეტ-
ტა. მაგრამ ეს იმას არ ნიშნავს, რომ ჩვენ
მუშაობა შევწყვიტეთ. პირველ რიგში მე
მინდა განვაცხადო, რომ ჩვენი დაფინ-
ანსება ხდება გრანტის მიხედვით, რომელ-
საც ჩვენ გვაძლევს „ჯოინთი“ იგივე ფარ-
გლებში, როგორც გვაძლევდა და არაფერი
არ შეცვლილა. რაც შეეხება პროგრამებს,
რომ არ აღვნიშნო ის, რომ ჩვენ გვიჭირს
ახლა მუშაობა, ამაზე ლაპარაკი იქნებოდა
ეხლა არარეალური.

ჩვენ გვქონდა ოფისი, რომელიც იყო
აღჭურვილი თანამედროვე დონეზე, კომ-
პიუტერებით, აյ იყო კლუბი, ბავშვთა
პროგრამების ოთახი, სადაც მოდიოდ-
ნენ მოხუცებიც, ბავშვებიც და ყველა-
ნაირ დახმარებას ღებულობდნენ. აქ
იყო შევედრები თემთან და ასე შემდეგ,
მაგრამ სამწუხაროდ, ამ ყველაფრის
ჩატარება შენობის გარეშე ძალიან რთუ-
ლია. მე ახლა მოკლედ ჩამოგითვლით
რა პროგრამები ფუნქციონირებს და რა
სამუშაოებს ვაწარმოებთ ჩვენ ამჟამად.
ჩვენ გვაქვს ათი პროგრამა. მე შემიძლია
ვთქვა, რომ პრაქტიკულად ათივე პრო-

გრამა მუშაობს. სამწუხაროდ, არა იგივე კომფორტულ პირობებში, მაგრამ მაინც მუშაობს.

პირველ რიგში ეს არის პროგრამა, მოვლა ბინაზე, — დირექტორი გახლავთ რივა კრუპნიკი. ჩვენ გვყავს 120 მარტოხელა ადამიანი, რომელებიც იმყოფებიან აღრიცხვაზე და საჭიროებენ დახმარებას. ამისათვის გვყავს — 35 ადამიანი, რომელებიც უვლიან მათ ბინაზე. ეს პროგრამა ანხორციელებს პრაქტიკულად თავის მოღვაწეობას ისევე შეუცვლელად, როგორც ფუნქციონირებდა. რაც შეეხება სამედიცინო პროგრამას. სამწუხაროდ, ყველა პროგრამა ვერ მუშაობს ისეთი დატვირთვით, როგორც მუშაობდა ადრე. ანუ, ვერ მუშაობენ ექიმი-კონსულტანტები ოფისის არარსებობის გამო. ნანილი კონსულტაციებისა ტარდება ამ ექიმებისა სამუშაო ადგილებზე, სადაც ღებულობენ პაციენტებს და უტარებენ კონსულტაციას.

აგრძელებს მუშაობას პროგრამა —
აფთიაქი. ჩვენ ვარიგებდით და ახლაც
ვარიგებთ მედიკამენტებს. რეცეპტე-
ბის გაცემა ამჟამად ხორციელდე-
ბა აფთიაქში, სადაც ბატონი მიხეილ
ჯანაშვილი ანანილებს მედიკამენტ-
ებს. მე მინდა ვთქვა, რომ როცა ჩვენ
მედიკამენტების გაცემის ასეთ ფორ-
მაზე გადავედით, კი არ მოიკლო ხალხ-
ის ნაკადმა, პირიქით, მოიმატა. რაც
შეეხება კვების პროგრამას. აქ გვაქვს
გარკვეული პრობლემები. თქვენ იცით,
რომ ჩვენ გვქონდა „ქაშერი“-ს სასადი-
ლო, ერთ-ერთი საუკეთესო ამიერკავკა-
სიაში, რომელიც ყოველდღიურად 200
ადამიანს კვებავდა. აქედან 90 ადამი-

ანი ცხელ სადილს ღებულობდა ბინაზე
ესენი იყვნენ მარტოხელები, ხალხი
რომლებიც მარტო ვერ გამოდიოდნენ
უჭირდათ საჭმელის მომზადება და ასე
შემდეგ. პირველ თვეს, როცა დაიკუტა
ხესედი, ეს ხალხი სასურსათო ამანათს
ღებულობდა პლასტიკური ბარათით
ხოლო მეორე თვიდან ჩვენ ის სადი
ლის დამზადება და დღეს-დღეობით
ჩვენ 60 ადამიანს ვურიგებთ სადილს
მანქანით. ხოლო ის ხალხი, რომლებიც
დადიოდნენ სასადილოში და იკვებები
ბოლენ, გადაიყვანეს ასევე სხვა პრო-
გრამაზე, რომელსაც ქვია „მაღაზია“
აյ არის ფიქსირებული თანხა, და ისინი
თავისი სურვილის მიხედვით იძენენ
პროდუქტებს.

ასევე აგრძელებს ფუნქციონირებას
ბავშვთა პროგრამა. ჩვენ გვაქვს პრო-
გრამა „მაზალ ტოვი“, სადაც ბავშვები
დაღიოდნენ ექვს წლამდე. ამ ბავშვებს
ჩვენ ვეხმარებით პამპერსების, ბავშვთა
კვების, მედიკამენტებით და ასე შემდეგ
ფაქტურად ესდახმარებებიც გრძელდება
ერთ-ერთი ჩვენი თანამშრომლის ბინაზე
ჩვენ ასევე გვქონდა წრეები: ხატვის
ცეკვის, მუსიკის და ასე შემდეგ, მაგრამ
სამწუხაოდ, ამ პერიოდში ეს წრეები არ
ტარდება.

არსებობს კიდევ ასეთი პროგრამა
კლუბი, სადაც თქვენ კარგად იცით, რონ
ხესედს კარგად აღჭურვილი ჰქონდა ყველ
ლაფრით. აქ ყოველდღიურად მოდიოდა
30-40 ადამიანი, მაგრამ დღეს, სამწუხარ
ოდ, სრულად ეს პროგრამა ვერ მუშაო
ბს იმიტომ, რომ ჩვენ არ გვაქვს შენობა
მაგრამ ძალიან დიდი მადლობა მინდ
გადაუხადო ავიმელექ როზენბლატს
რომ ყოველ პარასეკეს „ტიფერეთ ცვის
სკოლის სააგეტო დარბაზში ვატარებთ
„კაბალთა შაბათს“ ჩვენი მოხუცებისთვის.

დღის ცენტრი. ეს იყო ყველაზე პოპულარული და ლამაზი პროგრამა „ხესედ ელიაჲში.“ სამწუხაროდ, ამ პროგრამასაც გაუჩნდა პრობლემები, რადგან ჩვენ ვერ შემოვდივართ შენობაში, ვიქირავეთ შენობას, ერთოთახიანი ბინა, სადაც ჩვენი მანქანით დაგვყავს სამეურვეო პირები და ისინი თავის შეხვედრებს აგრძელებენ აქ. 15 ივნისიდან ჩვენ მოლაპარაკება გვაქვს ავიმელებს როზენბლატთან და ეს შეხვედრები გაგრძელდება „ტიფერეთ ცვის“ სააქტო დარბაზში.

რაც შეეხება „ხესედის“ ადმინისტრაციას. მე, როგორც დირექტორს, ჩემს ბუღალტერს გვაქვს საშუალება დღეში რამდენიმე საათი შემოვიდეთ ეპრაულ სახლში და გავაგრძელოთ ჩვენი სამუშაო. ჩვენი დიდი ორგანიზაცია, მართალია, მძიმე პირობებში, მაგრამ აგრძელებს მომზადებას.

— თუ გაქვთ პასუხი, სავარაუდოდ
მანც როდის გაიხსნება ეპრაული
სახე ?

— ამ კითხვას ბევრჯერ მისვამენ ყოველდღიურად, მაგრამ, სამწუხაროდ, მე არ მაქვს კონკრეტული პასუხი, როგორ გადაწყდება ებრაული სახლის ბედი. ერთადერთი ვიცი ის, რომ მუშავდება სქემა, რომ გაუმჯობესდეს ამ შენობის დაცვა და ბევრად უსაფრთხო იყოს. მე მინდა ალვნიშნო ებრაული სახლის თანამშრომელთა გულისტყივილი ებრაული სახლის დაკეტვის გამო. ეს იმის მაჩვენებელია, რომ ამ ორგანიზაციამ და ამ შენობამ დაიმსახურა მთელი თემის სიყვარული და პატივისცემა. ჩვენ ამით ვამყობთ, რადგან, რასაც ჩვენ ვაკეთებთ, ეს დიდი საქმეა. მე მინდა ყველას დიდი მაღლობა გადაუხადო, ვინც ჩვენ გვერდით დაგვიდგა. იმედი მაქვს, ჩვენ დავბრუნდებით ებრაულ სახლში.

შესაბამისობის სალაპროცესი

შავუოთის დღესასწაულის დღეგბში
— 15 ივნისს თეატრალურმა ჯგუფმა,
რომელსაც ლიკ ხოტივარი ხელმძღვანელობს,
გამართა ლიტერატურული
სალამინ შეავითა “

საღამო „ძავუოთი“. საღამო გაიმართა ბათ-იამის ქართველ ეპრაელთა კულტურის ცენტრში. სცენარისა ვტორმადა დამდგმელმა ლია ხოტი-ვარმა გამოიყენა შალომ დავიდის, დინა შამელაშვილის და ოწხაკ მამისთვალიერის

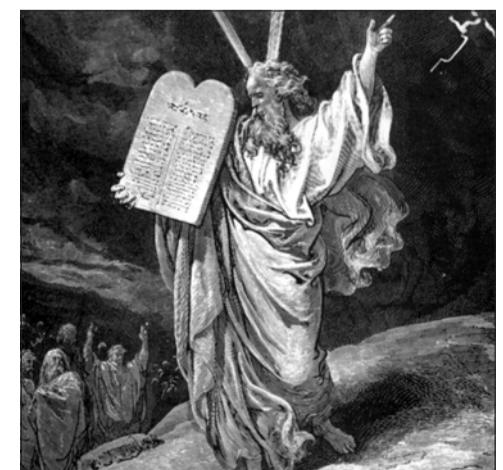
ორიგინალური, თუ თარგმნილი ნანარმოებები, ასევე ნაწყვეტები რაია წინუაშვილის „სადიდებლებიდან“. საღამო მუსიკალურად გააფორმა ციფრურა დავრანაშვილმა.

საღამოს განმავლობაში წამყვანი ლიდა ხოტივარი, პირველი მთხრობელი ლიანა კაცობაშვილი, მეორე მთხრობელი კი ირმა ათანელოვი, მესამე მთხრობელი წანა ზოარი, ლეა ჯანაშვილი (ნაომი), მირა წინუაშვილი (რუთი). მაყურებლებს

უამბობდნენ შავუოთის წინარე პერი-
ოდზე, სინაის მთის ძირას თორის მიღე-
ბის პერიპეტიკბზე და იუდაიზმის სხვა
მნიშვნელოვან მომენტებზე.

სალამოზე გათამაშებული იქნა „რუთის წარნის“ დათვალისწილება.

ხიგხის” ცალკეული სცენებიც.
ასეთი ხასიათის ღიტერატურული
სადამოები უთუოდ დადგენით რომელ
ასრულებენ ისრაელის ქართველი
ქართველობის ჯხოვრებაში.

მარტინ არენდონი

გოლდა ევილი

მიუხედავად ამისა, მაინც მოვ-ინდომე შევხვედროდი თუნდაც რამდენიმე კაცს იმ ათასობით ახალგაზრდა ებრაელთაგან, რომლებიც ომის დღეებში მთელს ამერიკაში ისრაელის საკონ-სულოებს არ ასვენებდნენ, სულს ხდიდნენ იქ, ისრაელში, ჩვენს ხალხთან გაგვიშვითო, ამ ომში იმათ გვერდით უნდა ვიყოთო. მე მენადა გამეგო: რას მოჰყავდა ეს ახალგაზრდები იმ დღეებში ისრაელში. და განა მხოლოდ ესენი — ამერიკელები. ინგლი-სის ებრაელობაც, რომლებმაც ლონდონის აეროპორტში ერთი აღიაქოთი ატეხეს იმის გამო, რომ ისრაელის ავიაკომპანია „ელ-ალს“ (ეს იყო ერთადერთი ავიაკომპანია, რომელიც ომის იმ დღეებში ჩვენთან დაფრინავდა), არ შეეძლო ნაევვანა ყველა მსურველი. რატომ, რისთვის პყოფდნენ ეს ახალგაზრდები თავს ყულფში, რომელიც ასე ძლიერ იკვრებოდა ჩვენს კისერზე? ამათ ხომ ისრაელში რომან-ტიკული სასაზღვრო შეტაკებები არ ელოდათ, ჩვენ საზღვრებთან თავმყოყილი იყო უზარმაზარი არმია, რომელსაც ჩვენ უნდა დავ-ეხოცეთ, დავესახიჩრეთ და იგი ომითოთა ჯლობს. სწორ ახორცი

დღინიშნულებულ მონაცემთა სულ ათლიობ
მოიწევდა. სატელევიზიო ეკრანა-
ზე განა მხოლოდ ჩვენ, ისინიც —
ის ახალგაზრდა ამერიკელი, თუ
ინგლისელი ებრაულებიც ცხედავდ-
ნენ საშინელ სანახაობას — მთელ
არაძულ სამყაროში გამართულ
ისტერიას. ისინი მოითხოვდნენ
სისხლის მორევში ჩავეყარეთ
ყველანი და ერთხელ და სამუდა-
მოდ მოღებოდა ბოლო ისრაელს.
საგარეო საქმეთა სამინისტრომ
შეაჩერა მოხალისენი, ან რაღა
მოესწრებოდა — ომი ექვს დღეში
დამთავრდა, მაგრამ მე მაინც
ძალიან მინდოდა გამეგო, თუ რას
ნიშავს ისრაელი ამ ახალგაზ-
რდებისათვის. ამიტომაც ვითხ-
ოვე იქნებ, 2500 ნიუ-იორკელიდან
რამდენიმე კაცს მაინც შევხვდე-
მეთქი.

ამგვარი შეხვედრის ორგანიზება ერთი დღე-ლამის განმავლობაში არცთუ იოლი საქმე გახლდათ, მაგრამ მაინც მოხერხდა. ათასზე მეტი ახალგაზრდა მოვიდა ჩემთან სასაუბროდ.

— მითხარით, რატომ მიდღოდით ისრაელში — იმიტომ, რომ ასე გაგზარდეს, თუ იმიტომ, რომ გაინტერესებდათ გენახათ, რა ხდებოდა იქ? ან იქნებ, იმიტომ, რომ სიონისტები ხართ? როცა რიგში იდექით და ისრაელში გამგზავრებას თხოულობდით,

ରାଶ ଫ୍ରେଜିରେଟର୍ ଡାଇଟ ?
ଶ୍ଵେତାଫାଲାଶ୍ଵେତା ପାଶୁଖୀ ମିଗିଲ୍,
ପ୍ରକ୍ଷେପା ତାଙ୍ଗିଶ୍ଵେତଶ୍ଵରାଦ ମିଳେଣିଦା ଅଥ
ଶ୍ଵେତାଫାଲାଶ୍ଵେତା, ମାଗରିଳି ପ୍ରକ୍ଷେପିରନ୍ଦ, ଶାପ୍-
ପ୍ରକ୍ଷେପିଲାତା ଗାନ୍ଧିଯଂପିଲ୍ଲେବା ମାଠିନ୍ଦ
ଏରତମା ଫ୍ରେଜିରେଟର୍ ପାଶୁଖୀରେ:

— მაისის მერე, არც კი
ვიცი, როგორ აგიხსნათ: მე
ერთ რამეს მივეცდი, უკვე ჩემი
ცხოვრება აღარასოდეს აღარ
იქნება ისეთი, როგორიც იყო.
ექვსდღიანმა ომბა და იმან, რომ
ისრაელი ლამის გაანადგურეს,
ჩემს ცხოვრებაში ყველაფერი
შეცვალა, შეცვალა დამოკიდე-
ბულება საკუთარი თავისადმი,
ოჯახისადმი, და თქვენ წარ-
მოიდგინეთ, მეზობლებისადმიც
კი. ჩემთვის უკვე აღარავინ აღარ
იქნება ისეთი, როგორიც იყო.

ცოტა დაბნეულად ლაპარა-
(ოსაქართველო)

ისრაელი შექმნის დღიდან არაერთხელ ყოფილა აგრძელის ობიექტი. სახელმწიფო არაერთხელ მდგარა ქლიერი საფრთხის ციცაში. გოლდა მეირის ციგნის ციცამდებარე ნაკვეთი მოგვითხოვს სორიაზ იმაზე 1967 წელს, თუ რა საფრთხეს უმზადებდნენ არაპული ქვეყნები ისრაელს, და იმაზეც, ეპრაულმა აზრმა თუ როგორ გადაარჩინა სახელმწიფო.

კობდა ის ჭაბუკი, მაგრამ გულ-ნროველი იყო და მე მივუხვდი რისი თქმა ენადა. იგი მიხვდა, რომ ეპრაელია, მიხვდა, რომ მიუხედავად შინაგანი უთანხმოებისა, ეკუთვნის ერთ დიდ ოჯახს — ეკუთვნის ეპრაელობას. საფრთხე, რომელიც ჩვენ დაგვემუქრა მემკვიდრეობითი, მომავლის მოსპობის საფრთხე გახლდათ და ამ საფრთხის წინაშე ყველა ეპრაელი ერთონაირად აგებდა პასუხს მიუხედავად იმისა, დადის იგი სინაგოგაში თუ არა, ცხოვრობს ნიუ-იორკში, ბუენოს-აირესში, პარიზში, მოსკოვში თუ აგერ, პანია ფეთახ-თიკვაში. ეს იყო მთელი ერის წინაშე წამოჭრილი საფრთხე და როცა ნასერმა და მისა შემძებებმა ეს საფრთხე გააცხადეს, მათ თავიანთ თავს არ მინებენს თუ ვიტყვი: დღესაც არ მჯერა, თითქოს 1967 წელს მისმა მინისტრად დანაშვნამ დიდი ცვლილება შეიტანა ექს-დლიანი ომის მსვლელობაში და თითქოს მისი გამოჭედილი იყოს ჩვენი გამარჯვება. ისრაელის არმია 1 ივნისს არ დალოდებია სანრთვნელად და ომის სტრატეგიული გეგმის შესადგენად. ამ ომის გმირები ისრაელის მოქალაქენი არიან. დაიანი რომ მთავრობის წევრი არ გამხდარიყო, არა ვგონებ, ომი სხვაგვარად დასრულებულიყო. იმასაც ვიტყვი: მართალია, ეშკოლს უსამართლოდ მოეცცნებ, მაგრამ ბოლოს და ბოლოს ისრაელს გაუჩნდა ენერგიული და ეფექტური სამხედრო ხელმძღვანელი, ისრაელი ეძებდა ასეთ მინისტრს.

გახანებიც გაძოიტახეს. ეს იძი-
ტომ, რომ ჩვენ — ყოველმა
ჩვენთაგანმა გადაწყვეტილ
არაფრით არ დაგვეშვა ეპრაული
საკითხის „საბოლოო გადაწყვე-
ტა.“

საერთო საფრთხის წინაშე
ხალხის ასეთმა ერთიანობამ
განაპირობა კიდეც ის, რომ
ისრაელში დაისვა ყველა პოლი-
ტიკური პარტიის (გარდა კომუ-
ნისტებისა) ერთ კოალიციად
გაერთიანების საკითხი. ამას-
თანავე, დაისვა საკითხი იმის
თაობაზე, რომ თავდაცვის მინ-
ისტრის პორთფელი სამხედრო
საქმეში ლევი ეშკოლზე უფრო
გამოცდილ კაცს გადასცემო-
და. უნდა ვთქვათ, რომ მე არც
ერთი მოთხოვნა არ მომწოდა.
საკუთარ ტყავზე გამოვცადე თუ
რა არის ეროვნული კოალიცია.
ეროვნული კოალიცია შედეგს
იძლევა წორმალურ პირობებში,
მაშინ, როცა გვცალია ხანგრძლი-
ვი კამათისათვის, მაგრამ მაშინ,
როცა უნდა მიიღო ერთადერთი,
საბედისწერო გადაწყვეტილება,
ეს კოალიცია, ვერაფერში ვერ

კიდევ ორი ძოსაზოგადი ექვე-
დლან მოთან დაკავშირებით:
პირველი, ჯერ კიდევ არიან ადა-
მიანები, რომელთაც ვერ გაუგიათ
შემდეგი: ექვსდღიანი ომი ჩვენ
ასეთი წარმატებით ჩავატარეთ
არა მხოლოდ იმიტომ, რომ
სხვა გზა არა გვქონდა, არამედ
სულით და გულით გვენადა ომი
ისე მოგვეგო, რომ შემდეგ ალა-
რასოდეს ადარ გვქონდა ომი
არაბებთან. თუ ჩვენს წინააღმ-
დევ ამხედრებულ არაბულ არმ-
იებს გავანადგურებდთ, მათ
უარი უნდა ეთქვათ ჩვენთან
„შინდა ომზე“, ისინი უნდა მიხ-
ვედრილიყვნენ, რომ მათ ისევე
სჭირდებათ მშვიდობა, როგორც
ჩვენ, რომ მათი შვილების სიც-
ოცხლე არანაკლებ ძეირფასია
ჩვენი შვილების სიცოცხლეზე.
ასე ვფიქრობდით ჩვენ მოის
დაწყების წინა დღეებში. თურმე
ვცდებოდით: არაბებს ცხვირ-
პირი დავამტვრიეთ, უმიმამესი
დამარცხება ვარგუნეთ წილად,
მაგრამ ვერც ამან დაარწმუნა,
რომ ისრაელს ვერ მოსპობენ, ვერ
გაანადგურებენ.

გშევლის, პირიქით, ხელსაც კი გიშლის. მთავრობის ეფექტურ და პარმონიულ მუშაობას განაპირობებს იდეოლოგიური და პოზიციური ერთიანობა. მე ძალზე ვეჭვობ, რომ მაშინ აუცილებელი იყო ცვლილებები ქვეყნის მთავრობაში. ზოგი ისეთი რამ ვიციდი, რაც მაშინდელ ისრაელში ბევრმა არ იცოდა.

მასის ბოლოს ცხადი გახდა, რომ ათასობით ისრაელელი სწორედ მოშე დაიანს მიიჩნევდა თავისიგაბედულების სიმბოლოდ. სწორედ მას შეუძლია გამარჯვება მოგვიტანოსო. ყველა არა, მაგრამ ისრაელელთა დიდი ნაწილი ფიქრობდა, რომ დაიანი მოიტანდა იმას, რაც არ ჰქონდა ქვეყნს. დღესაც არ შემიძლია ზოგადი ითხოვთ რას იქმნოთ.

თავთავისთ ჩაიხელებულ ოთახ
ეპში ჩაკეტილმა ისრაელელებმა
სამხედრო — საპარო ძალების
მთავარსარდლისაგან მხოლოდ
ნაშუაღამევს გაიგონეს ოფი-
ციალური და თითქმის დაუკერ-
ებელი ანგარიში 5 ივნისის
ბრძოლებისა: ისრაელის ხალხი
და აღმართებულ გადაურჩა იმ ექვს
საათის განმავლობაში, რომელიც
დასჭირდათ სამხედრო-საპარო
ძალებს, რათა მოესპონთ მტრის
400 თვითმფრინავი (მათ შორის
სანიკას), უკანასკნელი არი-

სირიისა და იორდანიის აერო-დრომებზე განლაგებულიც) ამ ექვსი საათის განმავლობაში ისრაელის ავიაცია გახდა სრულუფლებიანი ბატონ-პატრონი საჰაერო სივრცისა სინაიდან სირიის საზღვრამდე. მართალია მთელი დღის განმავლობაში რამდენჯერმე მაცნობეს თუ როგორ მიდიოდა ბრძოლები, მაგრან ვიდრე რადიოგადაცემა არ მოვასმინე, თავადაც ვერ გამეგო თუ რა და როგორ ხდებოდა. რამდენიმე წუთი ჩემს სახლში კარში ვიდექი, შევცემროდი უღრუბლო უშვიოთველ ცას და ვრწმუნდებოდი, რომ საჰაერო თავდასხმების შიში აღარ უნდა გვქონოდა. ან თავდასხმების შიში კი რამდენიმე წელიწადი დაგვდევდა თან. დიახ ჯერ-ჯერობით ომის დასაწყისი მხოლოდ, ამ ომში ბევრი დაიღუპება, ბევრი ქალი ჩაიცმევს შავს ცრემლიც ბევრი დაიღვრება მაგრამ თვითმფრინავები, რომლებსაც ჩვენ უნდა გავენადგურებინეთ, წელმონ्यუცემილნი ეყარნ ნენ მიზაზე, ხოლო იმ აერო-დრომებიდან, რომლებიდანაც ისინი უნდა აფრენილიყვნენ, ნანგრევებიდა დარჩენილიყო. ღამის ჰაერს ისე ღრმად გსუნთქავდი თითქოს რამდენიმე კვირა სულაც არ ჩაიმარცდა

გადამწყვეტი გამარჯვება
მხოლოდ პაერში არ მოგვიპოვა
ებია. იმ დღეს ჩვენი სახმელეთო
ჯარები ჯერ კიდევ 1956 წლის
ომში მოპოვებულ ტრასებზე
მიჰქოდნენ. მათ სინაის სიღ-
რმეებში შეაღნიეს და გამარჯვება
მოპოვეს სატანკო ბრძოლებში
ამ დღეს კი დასვლეთის უდაბნო
ში გაცილებით მეტი მანქანა იბრ-
ძოდა, ვიდრე მეორე მსოფლიო
ომის დროს. ისინი უკვე სუეცის
არხს უახლოვდებოდნენ. ზავი-
სათვის გაწვდილი ისრაელელ-
თა ხელი მუშტად გადაიქცა
ისრაელთა არმიის შეჩრება
უკვე შეუძლებელი გახლდათ.

იმ დღეს დაიმსხვრა ნას-
ერის ოცნებები, მაგრამ ნასერი
არაბულ სამყაროში მარტო არ
იყო. 5 ივნისს სხვა არაბ ლიდერ-
თა ოცნებებიც დაიმსხვრა. ამათ
შორის გახლდათ ოორდანის მეფე
ჰუსეინი. ჰუსეინი კარგა ხანს
ფიქრობდა: სასწორის ერთ პირზე

თუ იორდანია ომში არ ჩაერევა,
ხელსაც არ გახლებთო, ხოლო
მეორე პირზე კი 5 ივნისის დილას
ნასერისაგან მიღებული ცნობა:
ეგიპტელები თელ-ავიეს ვბომ-
ბავთო (თუმცა, ამ დროს ნასერის
თვითმფრინავები უკვე ფრთხებ-
დამსხვერეული ფრინველებივთ
ეყარნებ მიწაზე). ჰუსეინი, ისე
როგორც ერთ დროს ბაბუამისი,
კარგა ხანს ფიქრობდა, ბოლოს
მანც შეცდომა დაუშვა. 5 ივნისს
თავის არმიას უბრძანა ისრაელ-
იორდანიის საზღვრისპირა სოფ-
ლებსა და დასავლეთ იერუსალ-
იმს სროლა აუტეხთო. როგორც
კი იორდანიამ ცეცხლი გახსნა,
ისრაელის თავდაცვამ ჰუსეინსაც
დასცხო.

იერუსალიმისათვის ბრძოლას
ბევრი ებრაელი ჭაბუკი შეეზირა.
მათ თავი აარიდეს ჭურვებითა
და ტანკებით ბრძოლას. ამას
შეეძლო დაენგრია ქრისტიანე-
ბისა და მუსულმანებისათვის
ბევრი წმინდა ადგილი. ამიტომ
იერუსალიმის ვინორ ქუჩებში
ხელჩართულ ბრძოლაში ჩაეპნენ.
იმ ღამეს ცნობილი გახდა, რომ
ჰუსეინი თავისი სიხარბის გამო
აღმოსავლეთ იერუსალიმს მაინც
დაკარგვადა. შეიძლებოდა კი
ბევრი სხვა რამეც დაეკარგა.

ეგვიპტე სამ დღეში დავა-
მარცხეთ. ჰუსეინმა ორ დღეში
იწვნია თავისი შეცდომის ფასი.
8 ივნისს, ხუთშაბათს დაგვეჩდა
ლაზის გუბერნატორი. ისრაელის
ჯარისკაცებს სუეცის არხის მარ-
ჯვენა ნაპირზე გადავიდნენ და
იქ გამაგრდნენ. ტირანის ყურეს
კვლავ ისრაელი მეთვალყურეობ-
და. ეგვიპტის სამხედრო ტექნიკის
80% (თუ მეტი არა) განადგურე-
ბული იქნა. ნასერიც კი, რომელ-
იც არცთუ დიდი სიზუსტით
გამოირჩეოდა, ალიარებდა, რომ
დაილუპა 90000 ჯარისკაცი, 1500
ოფიცერი, ტყვედ ჩაბარდა
6000 ეგვიპტელი, კვლავ ისრაე-
ლის ხელში მოექცა მთელი სინაი
და ლაზა, ასევე აღმოსავლეთ
იერუსალიმი — ძველი ქალაქ-
ის და ფაქტიურად იორდანის
სამეფოს ნახევარი, მაგრამ ჩვენ
ჯერ კიდევ არ ვიცოდით თავად
რამდენი ჯარისკაცი დავეკა-
გეთ. კიდევ ერთი აგრესორი
გვყავდა მოსათოკი — 9 ივნისს
ისრაელის თავდაცვის არმიამ
ყურადღება მიაქცია სირიას და
გადაწყვიტა მისთვის დაემტ-
კიცებინა, რომ ცდებოდა, როცა
დაუმარცხებლად მოჰქონდა
თავი, როცა გოლანის მაღლობე-
ბიდან ჩვენს სოფლებს (ჭაბე-)

ქართული სამის საკათაგლად ამაღლება

როდესაც მანანა ჯინჯიხისაშვილზე დავიწყე წერა, მოულოდნელად აღმოგაჩინე, რომ ჩვენი მეგობრობის უფრო ხანგრძლივი ნაწილი უკვე ამერიკულ პერიოდზე, მის ემიგრანტულ ცხოვრებასა და ჩვენს სატულეფონო თუ ეპისტოლარულ ურთიერთობაზე მოდის, უფრო ნაკლები კი საქართველოს სტუდენტობისა და მეგობრობის იმ წლებზე, როცა ყოველდღე, ან თითქმის ყოველდღე ვხვდებოდით ერთმანეთს. მას შემდეგ ბევრმა წელმა განვლო, როულმა და წინააღმდეგობებით აღსავსე მთელმა ეპოქამ. საუკუნე შეიცვალა, როგორც პირდაპირი ისე გადატანითი მნიშვნელობით. მანანამ უფრო მშვიდი, თუმცა უკვე აფიორიაქებული საქართველო დატოვა, რომელიც ჯერ კიდევ საბჭოთა კავშირის სივრცეში იმყოფებოდა. იგი ჩვენზე უტყუარად გრძნობდა, უკეთესად ხედავდა იმ საფრთხეს, ჩვენ რომ ჯიუტად არ ვუსწორებდით თვალს. არ გვეშინოდა, რადგან პორიზონტზე საქართველოს დამოუკიდებლობა ჩანდა. ასე იყო ცხრა აპრილის წინა დღებში. მანანა რეკავდა, სწუხდა, ჰქონდა დიდი საშიშროების მოლოდინი. მასხოვს მისი ფრაზა: „ოღონდაც ახლა გადარჩეთ,“ რაც მამინ გაზვადებული მეჩვენა.

გული და დღიერით, რომ აյ ტუპებ-
და საყვარელ საქმეს, თუმცა არც
იქ უძებნია ახალი პროგრესია.
სამაგიეროდ თავისი ცნობიერე-
ბით ერთი წუთითაც არ დაშორე-

გაზეთ „მენორას“
რედაქცია
თანაგრძნობას
უცხადებს აშდოდის
მუნიციპალიტეტის
წევრს მოშე
ბოთერაშვილს

დადის

გარდაცვალების
ა. მ. მ.

ასაქართველოს. ჩემთვის დღეს
ნელია მანანას ვაშინგტონში
ამერიკის ხმის "ქართულ რედაქ-
ციაში საქმიანობის შეფასება,
აგრამ, ალბათ, ეს პერიოდი მის
სხვოვებაში უმნიშვნელოვანესი
ყო. ახალ რეალობასთან შეეუება,
ანსხავებულ ეკონომიკურ და
ოლიტიკურ სისტემაში, თანაც
აღალკონკურენტულ გარემოში
დაპტირება, ინგლისური ენის
არგად დაუფლება — ერთბაშ-
დ რამდენიმე ფსიქოლოგიური
არიერის გადალახვა, ბუნებრივ-
ა, იოლი არ იქნებოდა.

მანანა წლების განმავლობაში ყო გაერიში „ამერიკის ხმის“ ურედიტებული ჟურნალისატი. ყო ავტორი მრავალი საინიურესო და საჭიროოროოტო იყორთუაშისა. მის მიერ ლიტ-რატურისა თუ ხელოვნების სხვა ფფერობები მომზადებული გადცემები კი ყოველთვის გამოიროვნდა სიღრმით, მრავალი პლან-თ, რაც სხვადასხვა რაკურსში ჩავიკინებდა იმ პროცესებს ამერიკის კულტურულ ცხოვრებაში აომ მიმდინარეობდა. იგი სწორედ მ სივრცეში ქმნიდა შემოქმედი ართველების პორტრეტებს ა უფრო თვალსაჩინოს ხდიდა ვენითვის მათს წარმატებებს. ფიქრობ, მანანა ჯინჯიხისაშვილის როგორამები გამორჩეულ ხიბლს, ნდივიდუალურ ხელნერას ანიებდა ამერიკის ხმის ქართულ ადაკვემებს.

მეუღლე ნანა ხუბელაშვილი, შვილები: ჭიკო,
თამუნა ფიჩხაძეები, სიდედრი ეთერ მიხელაშვილი
ია, მაია ხუბელაშვილები, ემზარ ელიგულაშვილი,
მერაბ კობახიძე იუწყებიან
დათო ფიჩხაძის
გარდაცვალებას.

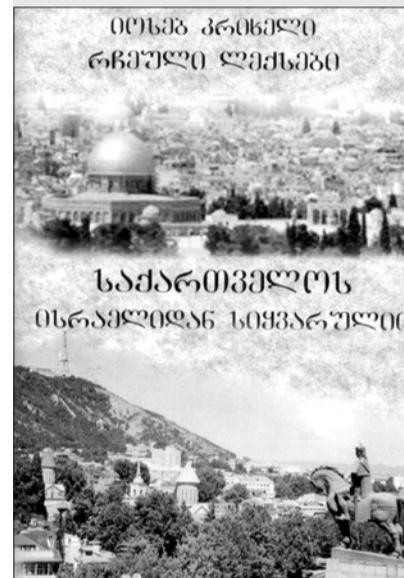
რობერტ, თენგიზ, ლერა მიხელაშვილები, ფიმა
კაცობაშვილი, ციალა, გურამ ბათიაშვილები იუნიკებიან
დათო ფიჩების
გარდაცვალებას და თანაუგრძნიბენ
განსცინებულის ოჯახს,

საქართველოს ეპრაცელობის ფოტოისტონია

የፌዴራል 114 ዘመን ከፍተት የኩርክስ

რჩეული ლაპსენი

039სეზ პრინცესი
ონიული ღმერჩი

საქართველოს

ისრაელში გამოიცა
იოსებ კრიხელის რჩეუ-
ლი ლექსების კრებული
„საქართველოს ისრაელიდან
სიყვარულით“. კრებულში
შესულია 75 წლის იოსებ
კრიხელის მიერ შექმნილი
ლექსები. ეს კრებული იწყე-
ბა ლექსით „სადღეგრძელო“.
წიგნიგამოიცა „ამჟათა ეფშარ
ახერეთ“-2000 დახმარებით.

მე საქართველოს
სადღეგრძელო
დავლიო მინდა,
მიტომ კი არა,
მოვაფრქვიო
ყალბი დიდება,
მე საქართველოს
სადღეგრძელოს
ვსვამ იმ შეგრძნები
რომ საქართველოს
გამარჯვება
ნალღად ჭირდება.

დამუშავებელი და

გამოცემალი:

გურამ ბათიაშვილი, კოტე ახაშიძე
თბილისი, ლეონიძის 11^ა, ვახტანგ VI ქ. №30
ტელეფონი: 99.90.96, 77.20.57

ტელეფონი: 99.90.96, 77.20.57

ରେଗିସ୍ଟ୍ରେସନ୍ ଏବଂ ପ୍ରୋଟୋଲୋଜୀ

ඩ. මධ්‍යම සිතුව මත අංශය දෙන
රාජෝතියේ සාසාමාන තුළුණ
සැරු.

ନେଇବାପତିଳାରୀ

გურამ ბათიაშვილი

